

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ ПРОЦЕСОМ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

*КОЛЕДІНА К.О., К.Е.Н.,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ*

Економічна система країни в сучасних умовах господарювання потребує розроблення та прийняття науково обґрунтованих рішень, які допоможуть забезпечити економічне зростання підприємств в умовах трансформаційної економіки. У цьому контексті важливе теоретичне й практичне значення має управління інноваційним процесом на підприємствах та його адаптація до ринкових умов господарювання.

Питанням управління інноваціями та інноваційними процесами на підприємствах присвячено праці таких вітчизняних учених, як: О. Амоша, В. Гесць, М. Долішній, Б. Князь, А. Пересада, Л. Нейков, І. Швець, О. Ястремська. Серед зарубіжних дослідників слід виділити Л. Адмілена, Д. Білла, Дж. Бейлі, Л. Гітмана, Д. Мартіна, М. Портера, П. Фішера, Й. Шумпетера та багато інших.

На сьогодні за рахунок використання цифрових технологій та соціальних мереж, збільшення обсягу доступної інформації скорочується період, за який створюється інновація, та значно зменшується її життєвий цикл. Пошук нових напрямків появи інновацій вимагає ретельного вивчення історіографії й існуючих типів інновацій та етапів розвитку інноваційних процесів на підприємствах[1, с. 15-30].

Терміни «інновація» та «інноваційний процес» є дуже близькими, але різними за змістом. Так, інновації – це певні зміни, які полягають у переході до якісно нового стану технології, техніки або організації діяльності, в процесі реалізації яких досягається результат у вигляді кількісного та/або якісного науково-технічного, організаційного, екологічного, економічного та соціального ефекту [2, с. 7]. Інноваційний процес – це підготовка та здійснення інноваційних змін. Він включає декілька взаємопов'язаних етапів, які складаються з формування нових знань про предмет (явище) та їх застосування на практиці з метою отримання результату – очікуваного ефекту, що супроводжується певними витратами праці, коштів і часу [3]. Особливістю інноваційного процесу є те, що він не завершується фактом реалізації інноваційного продукту (технології) на ринку,

оскільки під час практичного використання інновація продовжує досліджуватися, удосконалюватися, набувати нових споживчих властивостей.

Напрями реалізації інноваційного процесу, його темпи та цілі залежать від соціально-економічного середовища, в якому він розвивається. Це пов'язано з тим, що розробка інноваційного продукту (технології), а також їх реалізація, супроводжується значними витратами ресурсів, які інвестори прагнуть окупити й отримати прибуток від здійснених вкладень [4, с. 7].

Дослідження наукових літературних джерел показало, що існують різні класифікаційні ознаки інноваційних процесів, а саме: за інноваційним потенціалом виділяють радикальні, комбіновані та модифіковані; за рівнем новизни – екзогенні та ендегенні; за сферою застосування – промислові, фінансові, торговельно-посередницькі, наукові, правові; за рівнем реалізації – державні, республіканські, регіональні, галузеві, фірмові; за предметно-змістовою структурою – технологічні, технічні, правові, соціально-організаційні та інформаційні.

Реалізація інновацій супроводжується рядом процесів, як основних, так і допоміжних, які зображено на рис. 1.

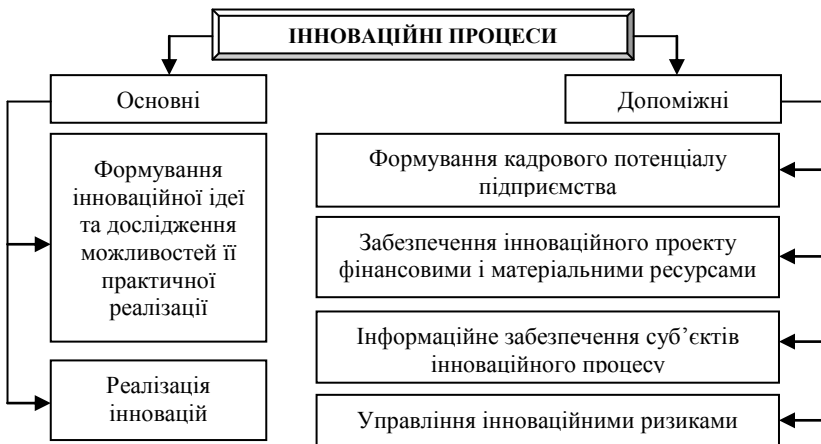

Рис. 1. Структура інноваційного процесу на підприємстві [5]

Згідно з даними рис. 1, основними інноваційними процесами є формування інноваційної ідеї та дослідження можливостей її

практичної реалізації, тобто основні процеси, насамперед, орієнтовані на вдосконалення управління інноваційним розвитком підприємства.

Таким чином, запорукою економічного зростання будь-якої країни є її орієнтація на інноваційний шлях розвитку, в основі якого – повсюдна реалізація інновацій в усі сфери господарювання, що потребує прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Тому опанування механізму управління інноваційними процесами є вкрай важливим завданням менеджменту на підприємстві та передумовою суттєвих радикальних рішень у господарській сфері.

Література.

1. Даниленко Ю.А. Характеристики та класифікації інновацій та інноваційного процесу. *Наука та інновації*. 2018. №14 (3). С.15-30.

2. Коледіна К.О. Економічна оцінка інноваційного розвитку промислових підприємств: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» (за видами економічної діяльності) / Інститут економіки промисловості НАН України. Київ. 2018. 27 с.

3. Михайлова А.І., Гуторов О.І., Турчина С.Г., Шарко І.О. *Інноваційний менеджмент*. Київ, 2015. 234 с.

4. Лютій С.В. Управління інноваційним розвитком підприємств машинобудування: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» (за видами економічної діяльності) / Класичний приватний університет. Запоріжжя. 2009. 25 с.

5. Янченко Н.В., Беліченко А.О., Коваленко Ю.І. Управління інноваційними процесами. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. №23. С. 356-360.

ВПЛИВ ГРОМАДСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА НА ФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ

***КРАЛЯ В.Г., К.Е.Н., ДОЦЕНТ*,
ХНТУСГ ІМ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Враховуючи особливості розвитку та формування громадянського суспільства в різних країнах, можна зробити висновок про те, що моделі взаємодії держави з соціумом мають неоднорідний характер і залежать від національного досвіду. Але у будь-якому разі

---

* Науковий керівник – Кускова С.В., к.е.н., доцент